

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД

**“Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського”**

кафедра філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності

МАТЕРІАЛИ

**VII Міжнародної наукової конференції студентів, молодих вчених та
науковців
«МЕТОДОЛОГІЯ ТА ТЕХНОЛОГІЯ СУЧАСНОГО ФІЛОСОФСЬКОГО
ПІЗНАННЯ»**

(Одеса, 23-24 травня 2024 року)

Одеса -2024

УДК: 1:403:316.6 (08)

Методологія та технологія сучасного філософського пізнання. Матеріали VII Міжнародної конференції студентів, молодих вчених та науковців (Одеса, 23-24 травня 2024 р.) 181 с.

Рецензенти:

Голубович Інна Володимирівна – доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії Одеського національного університету імені І. І. Мечнікова

Орленко Ірина Миколаївна - доктор філософії, завідувачка Одеського обласного ресурсного центру підтримки інклюзивної освіти КЗВО «Одеська академія безперервної освіти» Одеської обласної ради.

Збірник матеріалів VII Міжнародної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Методологія та технологія сучасного філософського пізнання» вміщує матеріали, які досліджують методологію сучасного пізнання; аналізують Голодомор-Геноцид-Холокост: проблема пізнання моральних складових розвитку XXI століття; показують трансформаційні процеси в сучасному суспільстві; розкривають сучасні підходи до вивчення цінностей та ціннісних орієнтацій; розглядають філософсько-освітні парадигми сучасного суспільства та філософію синергетики. Рекомендовано для науковців, педагогів, докторантів, аспірантів, студентів.

Ухвалено до друку та розповсюдження мережею інтернет вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський державний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (протокол № 17 від 27 червня 2024 р.)

Філософське дослідження проблематики крос-культурної комунікації на сьогодні є одним із актуальних завдань, оскільки взаємодія між різними культурами належить до глобальних проблем сучасності.

Список використаної літератури:

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики. К.: Академія, 2004. 343 с.
2. М'язова І. Ю. Міжкультурна комунікація: зміст, сутність та особливості прояву (соціально-філософський аналіз): автореф. дис. на здобуття наук, ступеня канд. філос. наук: спец. 09.00.03 «Соціальна філософія та філософія історії». К., 2008. 18 с.
3. Подольська Є. А., Лихвар В. Д., Погорілий Д. Є. Кредитно-модульний курс культурології: навч. посіб. К.: Центр навчальної літератури, 2006. 368 с.

Коваленко Каріна Сергіївна, здобувачка вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, гр.ФА-221,
Науковий керівник: **Шакун Наталія Валеріївна**, кандидат філософських наук, доцент, завідувач кафедри філософії і суспільних наук НУ «Чернігівська політехніка», м. Чернігів, Україна

ФІЛОСОФІЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ: ЗАГРОЗИ VS МОЖЛИВОСТІ

Поява терміну «штучний інтелект» є подією ХХ ст., яка характерна виникненням нового і раніше небаченого. Наявність різноманітних трактувань дає підстави вважати, що поява машинного мислення може суперечити людському.

Це все свідчить про формування нового напрямку філософії штучного інтелекту. Штучний інтелект це — метод змусити комп'ютер чи програмне забезпечення «мислити» як людський мозок [1]. До визначення терміну ШІ долучається Джон Маккарті в 1955-му він визначив «як науку про створення розумних машин та розумних комп'ютерних програм». Розробка теорії штучного інтелекту розпочалась із Джозефа Вейценбаума, який був скептично налаштований стосовно наслідків впровадження ШІ. Він аргументував це низкою загроз для суспільства, а саме з розширеними можливостями його використання. Звичайно ми маємо враховувати, що ШІ не перевершить пізнавальні здібності людини, але все ж загроза залишається. Окреслюючи, що це новий напрямок філософії варто зауважити, які можуть виникнути загрози і можливості [2].

Як зазначає науковець Н. Бостром ШІ можна визначити як «інтелект, котрий перевершує кращих представників людського розуму практично в будь-

якій сфері, із науковою творчістю, здоровим глуздом і соціальними навичками включно»[3]. Це може характеризуватися наявністю пам'яті у людини, де зберігається великий обсяг інформації. І тому трактуючи термінологію ШІ таким чином можна проаналізувати весь спектр проблем пов'язаних із взаємодією реальності. Відкритою залишається проблема методів, які можна розгледіти ще у І.Канта, як співвідношення способу дій. Впливовий підхід у сучасній філософії стверджує, що «людина є складною матеріальною системою, але системою скінченної складності та обмеженої досконалості, тому доступною імітації». І тому, щоб ШІ був довершеним використовують досягнення нано- біо-технологій.

ШІ активно розвивається і відповідно процеси автоматизації стають зручними у використанні різних сфер. Поява ШІ значно полегшує нам життя, адже він має безліч переваг використання у роботі і повсякденному житті. Традиційний виклад думок на папері тепер переріс у генерацію тексту за допомогою ChatGPT. Як правило, технічним спеціалістам непросто формувати свої думки, а штучний інтелект ефективно допомагає їм у цьому. Але в таких ситуаціях важливо зберігати баланс між застосуванням технологій ШІ та аналізом інформації, яку ви отримуєте, оскільки вона може не відповідати дійсності повною мірою. За весь час існування ШІ зміг перевести значну кількість наших повсякденних завдань у цифрову сферу, тим самим підвищивши нашу професійну ефективність. [4]

Окресливши ряд переваг ШІ можна визначити, що основна проблема полягає якою займається філософія техніки є проблема і концепція людина, котрі взаємодіють між собою і несуть наслідки комп'ютеризації і появу ШІ. І з одного боку це може пояснюватися як певне нове життя у комп'ютері, яке може мати свідомість. А з іншого що програмне забезпечення створюється людиною і тому їх можливості поведінки обмежуються і визначається при розробці. [5].

Новий напрямок у філософії вимагає нових рішень, а це означає, що наявність нових проблем у людства стає все більше. У зв'язку з подіями сьогодення застосування ШІ у військових цілях залишається серйозною загрозою. Рівень технологій репрезентує високий рівень застосування безпілотних апаратів. Не менш важливим аспектом є захист власних даних, адже з різким переходом на комп'ютеризацію отримати доступ до даних стає все легше. Такий перехід до віртуалізації може забезпечити тотальну втечу з реальності і спричинити вплив на мозок, як результат це приведе до втрати особистості. Це все може спричинити зміну людської ідентичності та її світогляду.

Поява нового напрямку «філософія штучного інтелекту» ставить перед собою ряд питань на які варто шукати відповіді. «Чи може машина діяти розумно?», «Чи може машина мати розум?», «Чи є людський мозок комп'ютером?», «Чи однакова природа людського і штучного інтелекту?» Ми звикли до того, що мислення є невід'ємною та природньою частиною життя. Це

перетворення та зберігання інформації, виявлення емоцій, але чи зможе на це машинний інтелект.

Проблема етики з використання ШІ залишається невичерпаною і тому на сьогоднішній день різні мислителі розглядають це питання і зважують можливості та загрози людству. У цьому році офіційні особи Ватикану та разом з Microsoft та IBM представили своє бачення етичних принципів для роботи штучного інтелекту. В результаті було зазначено, що для повного функціонування ШІ має дотримуватися правил конфіденційності, працювати без упереджень та найголовніше мати прозорість [6].

Філософія штучного інтелекту продовжує розвиватися, враховуючи можливості і ризики у використанні. Для того щоб максимізувати користь і мінімізувати потенційні загрози варто застосувати ретельний підхід.

Список використаної літератури:

1. Що таке штучний інтелект: історія, види та складові. *Gigacloud*. 2023. URL: <https://gigacloud.ua/blog/navchannja/scho-take-shtuchnij-intelekt-istorija-vidi-ta-skladovi>
  2. Проблема штучного інтелекту в сучасній філософії. І. О. Головащенко Ю. П. Носковенко. URL: <file:///C:/Users/Admin/Downloads/7596-27083-1-PB.pdf>
  3. Проблема штучного інтелекту в сучасній філософії. В.Є. Карпенко. URL: <https://library.sspu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/04/13-4.pdf#page=159>
  4. Штучний інтелект: загрози і можливості. *Епам*. 2023. URL: <https://careers.epam.ua/blog/artificial-intelligence-threats-and-opportunities>
  5. Філософія штучного інтелекту. І. Купратий, В. Ніконенко. URL: https://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/lib/29802/5/Zbirnyk_2019.pdf#page=23
- Філософія штучного інтелекту — філософія майбутнього. Слободяник К.В., 2020. URL: <https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/logos/article/view/7664/7645>

ГОЛОДОМОР - ГЕНОЦИД - ХОЛОКОСТ : ПРОБЛЕМА ПІЗНАННЯ МОРАЛЬНИХ СКЛАДОВИХ РОЗВИТКУ XXI СТОЛІТТЯ

СЕКЦІЯ 3. ТРАНСФОРМАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Ворніков Віктор Іванович	53
СОЦІАЛЬНО-ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПРОСТІР «ДОГОВОРУ»: ОСОБИСТІСНА ТА ВІРТУАЛЬНА КОМУНІКАЦІЇ	
Городнюк Людмила Степанівна	56
ЕВОЛЮЦІЙОВАНА ЛЮДИНА В ЕВОЛЮЦІЙОВАНІЙ РЕАЛЬНОСТІ: НОМО DIGITALIS У ЗОНІ ТУРБУЛЕНТНОСТІ, ХАОСІ І ФУТУРОШОЦІ СУЧАСНОСТІ	
Добролюбська Юлія Андріївна	61
КОНЦЕПЦІЯ УЯВНОГО МУЗЕЮ В ЕПОХУ ПОСТМОДЕРНУ	
Коваленко Євген Миколайович, Вraith Галина Яківна	65
ПОНЯТТЯ «КРОС-КУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ» ТА ЇЇ СКЛАДОВІ	
Коваленко Каріна Сергіївна, Шакур Наталія Валеріївна	67
ФІЛОСОФІЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ: ЗАГРОЗИ VS МОЖЛИВОСТІ	
Крохмаль Олександр Миколайович	70
СОЦІОКУЛЬТУРНИЙ ВИМІР МЕНТАЛЬНОСТІ: ФІЛОСОФСЬКИЙ АСПЕКТ	
Лазько Антон Вікторович	72
ВПЛИВ ЕКОНОМІЧНОЇ СФЕРИ БУТТЯ НА РОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ	
Нівня Ганна Олександрівна	73
КОРЕКТНА МОВА В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ ТРЕНДІВ	
Паршина Олександра Павлівна, Атаманюк Зоя Миколаївна	76
СПАДКОЄМНІСТЬ ПОКОЛІНЬ І РОЗВИТОК СУСПІЛЬСТВА	
Реутський Василь Анатолійович	77
ЩОДО РІЗНИХ АСПЕКТІВ ДЕРЖАВНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПЕРШИХ ЧОТИРЬОХ ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ ТА ЇХ ВПЛИВ НА СТАНОВЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ	
Самойлова Поліна Едуардівна, Поплавська Тетяна Миколаївна	79
ФОРМУВАННЯ ГАРМОНІЙНОГО ЕКОНОМІЧНОГО МИСЛЕННЯ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ КРИЗИ	
Світлицька Віолета Романівна, Петінова Оксана Борисівна	82